

תשובה גמורה

רמב"ם הלכות תשובה פרק ב הלכה א

אי זו היא תשובה גמורה, זה שבא לידו דבר שעבר בו ואפשר בידו לעשותו ופירש ולא עשה מפני התשובה, לא מיראה ולא מכשלון כח, כיצד הרי שבא על אשה בעבירה ולאחר זמן נתייחד עמה והוא עומד באהבתו בה ובכח גופו ובמדינה שעבר בה ופירש ולא עבר זהו בעל תשובה גמורה, הוא ששלמה אמר וזכור את בוראך בימי בחורותיך, ואם לא שב אלא בימי זקנותו ובעת שאי אפשר לו לעשות מה שהיה עושה אף על פי שאינה תשובה מעולה מועלת היא לו ובעל תשובה הוא, אפילו עבר כל ימיו ועשה תשובה ביום מיתתו ומת בתשובתו כל עונותיו נמחלין שנאמר עד אשר לא תחשך השמש והאור והירח והכוכבים ושב העבים אחר הגשם שהוא יום המיתה, מכלל שאם זכר בוראו ושב קודם שימות נסלח לו.

קהלת פרק יב, א-ב

וְזָכַר אֶת-בּוֹרְאֵיךָ בְיָמֶיךָ בְּחֹרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא-יָבֹאוּ יְמֵי הָרְעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵיךְ לִי בָהֶם חֶפְץ: עַד אֲשֶׁר לֹא-תִחַשֵׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הָעִבָּיִם אֶתֶר הַגָּשָׁם:

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קנא עמוד ב

"ותניא רבי שמעון בן אלעזר אומר עשה עד שאתה מוצא ומצוי לך ועודך בידך ואף שלמה אמר בחכמתו וזכר את בוראך בימי בחורותיך עד שלא יבאו ימי הרעה אלו ימי הזקנה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ אלו ימי המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה".

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יז עמוד א

ר' חנינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא מטו להנהו תרי שבילי חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים וחד פצי אפיתחא דבי זונות אמר ליה חד לחבריה ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים דנכיס יצריה א"ל אידך ניזיל אפיתחא דבי זונות ונכפיה ליצריך ונקבל אגרא כי מטו התם חזינהו [לזונות] איתכנעו מקמייהו א"ל מנא לך הא א"ל מזימה תשמור עלך תבונה תנצרכה א"ל רבנן לרבא מאי מזימה אילימא תורה דכתיב בה זימה ומתרגמינן עצת חטאין וכתיב הפליא עצה הגדיל תושיה אי הכי זימה מבעי ליה ה"ק מדבר זימה תשמור עליך תורה תנצרכה.

תוספות מסכת עבודה זרה דף יז עמוד ב

ניזיל אפיתחא דבי זונות - מכאן יש ללמוד שדרך להרחיק מפתח עבודת כוכבים כל מה שיכול משום דכתיב אל תקרב אל פתח ביתה ומוקמי לעיל בעבודת כוכבים שהרי היה רוצה ללכת יותר אפיתחא דבי זונות.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כה עמוד ב

מיתיבי המשחק בקוביא אלו הן המשחקים בפסיפסים ... ואימתי חזרתן משישברו את פיספסיהן ויחזרו בהן חזרה גמורה דאפילו בחנם לא עבדי מלוה בריבית אחד המלוה ואחד הלוח ואימתי חזרתן משיקרעו את שטריהן ויחזרו בהן חזרה גמורה אפילו לנכרי לא מוזפי ומפריחי יונים אלו שממרין את היונים ולא יונים בלבד אמרו אלא אפילו בהמה חיה ועוף ואימתי חזרתן משישברו את פגמיהן ויחזרו בהן חזרה גמורה דאפילו במדבר נמי לא עבדי סוחרי שביעית אלו שנושאים ונותנים בפירות שביעית ואימתי חזרתן משתגיע שביעית אחרת ויבדלו ואמר רבי נחמיה לא חזרת דברים בלבד אמרו אלא חזרת ממון

ר' צדוק:

בדבר שהאדם חסר בו וצריך תיקון על ידי התנהגות בהיפך. הוא אפילו בענין שהיה אצל אדם אחר מצוה כדרך שאמרו במלוה ברבית דאפילו לעכו"ם לא, הגם שיש מצוה דלנכרי תשיך כל שאין עבירה במניעותו צריך למנוע.

חידושי הריטב"א מסכת תענית דף יב עמוד ב

ואין במשמע שתהא המימרא ההיא בתענית חלום דוקא מדלא פירשו הכי, ועוד [ד]לא אדכרו לה הכא ולא בפ"ק דשבת (י"א א) גבי האי מימרא, אלא בתענית בעלמא היא, כגון מי שראה יצרו מתגבר עליו בהנאות העולם ורוצה להכניעו להביאו ברסן ולנהוג הקצה האחרון של עינוי על הדרך שאמרו בנזיר במסכת נדרים (ט' ב), ורוצה להתענות אפילו בשבתות כשבני אדם מתענגים, ואפשר דזה לא היה לו לעשותו לכתחלה אם בא ונמלך, אבל מ"מ כשעשה לכונה זו חשובה לתשובה גמורה וקורעין גזר דינו.